

SKJERMEN VISER:

I TIMEN:

Det er mye som er veldig kjekt med å være på nett, og mange barn og unge bruker mye tid på å være sammen med andre på apper, eller se filmer og game.
I denne timen skal vi jobbe med noe av det som er veldig viktig å kunne noe om for alle som bruker apper på nett. Og vi skal starte med å se filmen om Levi som opplever noe veldig skummelt som mange andre barn og unge har opplevd på ekte.

[Levi - en film om seksuelle overgrep på nett - YouTube](#)

Etter filmen kan dere gjerne bruke spørsmålene som ligger på [Historien om Levi / Din kropp / 5.-7. trinn / Jeg vet](#) eller fortsett med opplegget under her:

- Hvordan klarte overgriperne her å lure Levi til å sende bilder?
(Han lot som han var ei jente, hadde filmklipp som viste ei søt jente, brukte et språk som er vanlig blant barn på nett, han lokket Levi inn i en lek, fikk Levi til å føle seg bra, og så truet han med å vise bildene til alle om han ikke gikk videre).
- Hvordan tror dere dette var for Levi? Hvilke følelser hadde Levi gjennom filmen?
Hva gjorde mammaen bra?
- Hva tror dere Levi og mamma kan gjøre videre for at bildene ikke skal bli delt med andre?
(Slike saker er viktig å involvere politiet i! Så de bør ringe politiet og der får de vite hva som er lurt å gjøre).

Nettalarmen

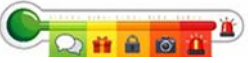
Levi sin historie viser at barn og unge kan bli lurt av voksne som har trent på å bli gode til å lure andre. Det er alltid den voksne sin skyld og ikke de det går ut over som har gjort noe galt! Når barn har blitt lurt er det ikke fordi de er dumme eller ikke har passet godt nok på, men fordi noen har manipulert dem.

Det er noen ting som går igjen i mange slike overgrep som vi kan prøve å huske. For når dette dukker opp er det lurt om nettalarmen din går av – heller litt for tidlig enn senere. Det er ikke lett, for noe av det disse er flinke til er å få oss til å føle tillit til dem.

Pek og les på nettalarmen:

1. **En du ikke vet hvem er vil bli kjent med deg. Dere prater mye og lett.**
(Disse tar gjerne ekstra mye initiativ, spør masse og får unge til å føle seg viktige og bra)
2. **De er ekstra snille og gir kompliment eller gaver.**
(Gjerne digitale gaver i spill og slikt)
3. **De vil at dere skal snakke privat og holde det hemmelig.**
(De kan si ting som at «Du forstår meg bedre enn alle andre» og får deg til å føle deg spesiell)
4. **De prøver å få deg til å sende bilde, film eller annet privat.**
(Gjerne gradvis, i form av lek der du får noe først, og føler deg forpliktet til å gi tilbake det samme. Pluss masse skryt og kompliment for det en sender)

	5. De maser, krever, truer eller presser deg. (Det er først nå en oftest forstår at en har blitt lurt. Men husk at nå hjelper det ikke å sende mer. Da blir trusselen bare mer alvorlig. Nå handler det om å be om hjelp, ta skjermbilde av kommunikasjon for å dokumentere og kontakte politiet.)
Vi skal møte to barn som bruker denne nettalarmen veldig godt! Les historiene for elevene mens de ser bildene av barna, og la dem snakke sammen etterpå.	
	Emma og William (les for elevene) Emma er 11 år og liker veldig godt å game. Ofte spiller hun online etter skolen. Noen ganger spiller hun sammen med andre, men ofte spiller hun alene. En dag begynner hun å chatte med en ny gutt i spillet. William er 13 år og virker veldig hyggelig. Han spør hvilke spill hun liker, hva hun gjør etter skolen og hva slags musikk hun hører på. De snakker med hverandre neste dag også. William virker mye snillere enn de fleste andre hun kjenner. Han gir komplimenter og sier at hun virker smart og kul å snakke med. Han husker ting hun fortalte i går, og spør videre om det. Emma kjenner seg sett og viktig. Etter en stund foreslår William at de kan snakke på en annen app så de kan chatte mer privat. Emma synes det høres greit ut, og de flytter samtalen dit. Nå snakker de nesten hver dag. En kveld sender William et bilde av seg selv og spør om Emma kan sende et tilbake. Hun gjør det. Senere sender han et nytt bilde der han viser musklene sine, og spør om Emma kan sende et bilde av seg selv i undertøy. William er veldig fin, og Emma blir ganske stolt av at en sånn gutt har valgt seg ut akkurat henne. Men Emma blir likevel usikker. Hun tenker på det en stund og skriver tilbake at hun heller vil snakke sammen på video først, så de kan bli litt bedre kjent. William svarer at kameraet hans ikke fungerer. Emma foreslår at han kan bruke mobilen sin i stedet. Eller en annen skjerm. Da prøver William å skifte tema og begynner å snakke om noe helt annet. Emma synes det er litt rart. Han kan sende mange bilder, men han kan ikke snakke på video? Hun spør igjen hvorfor kameraet ikke fungerer. Etter det svarer han ikke mer. Han forsvinner fra chatten og slutter å skrive til henne.
	La elevene snakke med hverandre • Hva fikk Emmas nettalarm til å begynne å blinke? • Hva gjorde Emma som var lurt? • Hva kunne skjedd dersom hun ikke hadde stilt spørsmål?
	Jonas og Mia Jonas er 12 år og spiller ofte online. Han liker spesielt godt når han møter andre spillere som er hyggelige å spille sammen med. En kveld får han melding fra Mia14. Hun skriver at han spiller bra og spør om han vil være med på laget hennes neste runde. De spiller sammen, og etterpå begynner de å chatte. Mia virker veldig hyggelig. Hun skriver at Jonas er mye kjekkere å spille med enn de fleste andre hun møter. Hun spør hvilke spill han liker, og om han spiller ofte. Jonas synes det er litt kult at en jente vil spille sammen med ham. Det skjer ikke så ofte. Mia skriver at hun synes Jonas virker snill og morsom. Hun spør om han vil snakke videre på en annen app, og Jonas legger henne til. Der begynner Mia å sende meldinger med en gang. Hun skriver at hun synes Jonas virker som en kul fyr, og at hun er glad for at hun møtte ham. Det kjennes spennende og smigrende for Jonas. Hun sender bilde av seg selv. Hun er kjempesøt! Hun smiler og skriver: "Din tur."

	Jonas nøler litt, men sender et bilde tilbake. Mia svarer raskt og skriver at han ser bra ut. Hun sender et nytt bilde av seg selv, denne gangen litt mer poserende. Jonas merker at hjertet begynner å slå litt fortere. Det kjennes både rart og litt spennende samtidig. Mia spør om å få se mer av ham. Og før han rekker å tenke seg om sender hun video av seg selv der hun viser ganske mye av seg selv. Jonas skvetter litt. Skjer dette faktisk? Han er ikke vant med sånt. Han har jo hørt om det så klart, men ingen har bedt ham om slike bilder før. Mia maser veldig nå. "Kom igjen da." "Jeg sendte jo bilde først." "Bare til meg." Hun sender enda et bilde av seg selv. Jonas merker at han blir litt revet med. Det er spennende at noen gir ham så mye oppmerksomhet, og at hun virker interessert i ham. Men samtidig begynner han å tenke på hvor fort alt har gått. Han kjenner henne jo ikke! Han skriver at de kanskje heller kan snakke litt på video først, så de kan si hei ordentlig. Mia svarer at kameraet hennes ikke fungerer. Jonas synes det er rart. Hun kan sende bilder og videoer, men hun kan ikke bruke kamera? Det spørsmålet svarer hun ikke på. Hun bare gjentar at det er hans tur å sende bilde. Jonas begynner å forstå at dette ikke er som det skal. Han skriver at han ikke vil sende slike bilder til noen han ikke vet er den de sier de er. Og rett etterpå er Mia borte fra vennelisten hans. Jonas sitter igjen med en blandet følelse. Tenk om Mia egentlig var en ekkel person som prøvde å lure ham? Det er skremmende! Og samtidig er han litt trist, for han likte jo denne Mia. Det var bra han stoppet opp og tenkte seg om, og det skjedde jo ingenting farlig. Men det kjennes som om det var litt nære på.
	• Hva var det Mia gjorde som fikk Jonas til å kjenne seg smigret og interessert? • Når begynte Jonas å synes at noe virket rart? • Hvilke tegn fra nettalarmen finner dere i historien? • Hva gjorde Jonas som var lurt?
 STOPP FØR DU SENDER! • Bilder som seksualiserer barn under 18 år er ulovlige å ha, ta eller dele. • Loven finnes for å beskytte barn mot at slike bilder blir spredd. • Selv barn under 15 år kan få konsekvenser hvis de deler slike bilder. • Har du allerede sendt noe du angrer på, er det viktig å snakke med en voksen du stoler på og få hjelp.	Disse historiene og filmen om Levi handler om unge som blir forsøkt lurt til å sende bilder av seg selv. Men det er også mange unge som deler nudes/lettkledde eller avkledde bilder av seg selv eller andre uten at noen lurte dem til det. Det er viktig å vite at selv om det er normalt å kjenne på nysgjerrighet og ha lyst til å vise seg fram eller å se på andre slik, så har Norge lover som skal beskytte barn under 18 mot å få slike bilder av seg selv delt. Å ha, ta eller sende nakenbilder av seg selv eller andre vil derfor oftest være ulovlig. Og selv om 6.-klassinger er under kriminell lavalder kan det få andre konsekvenser som å miste telefonen sin, måtte til samtale hos politiet sammen med foreldrene sine og andre ting som ikke er så gøy å oppleve. Derfor burde vi hatt en slik advarselknapp som dukket opp når noen prøver å sende et slikt bilde. Hadde det fungert tror dere?
Avslutt gjerne timen med å snakke om hva som kan hjelpe barn og unge å huske på og bruke nettalarmen i hverdagen. Er det andre ting som kan være lurt å lage eller jobbe med for å få hjelp til å huske på slike ting?	